

kunde forløse det ærede Medlem. Jeg seer meget vel, at ved mit Forslag opnaaes der ikke Meget i Realiteten, men det har et bedre naturligt Udseende, at Sogneforstanderskaberne have nogen Indflydelse paa Sognefogbernes Valg, og jeg skal derfor anbefale Forslagene, særligt det principale.

Formanden: Det ærede Medlem for Veile Amts 2den Valgkreds har Ordet.

Berg: Jeg frasalder Ordet.

Formanden: Den ærede Ordfører har Ordet.

Ordføreren: Jeg troer, at jeg træffer de ærede Medlemmers Mening, naar jeg fatter mig saa kort, som jeg kan. Jeg skal derfor ikke opholde mig ved Forslaget angaaende en Forandring med Hensyn til de Fattiges og Trængendes Kasse, men kun henholde mig til det, der herom er anført af den høitærede Indenrigsminister, hvilket jeg antager er aldeles tilstrækkeligt. Ligeledes vil jeg heller ikke opholde mig ved Forslaget under Nr. 96 angaaende mindre Ders Stilling til Sognekommunen, thi ogsaa angaaende dette Punkt har den høitærede Indenrigsminister sagt, hvad jeg troer behøver at siges. Det Punkt, som jeg maa opholde mig lidt ved, er Forslagene under Nr. 74 og 75 angaaende Præsternes Stilling til Skolevæsenet. Forslaget er nemlig blevet forsvaret meget stærkt af det ærede Medlem for Veile Amts 2den Valgkreds (Berg), og det paa en Maade, som viser, at han er dristig i sine Paaastande, uden at være fuldstændigt overbevist om, at det, han paaastaaer, forholder sig rigtigt. Han vilde gjøre gjældende, at Udvalget ikke kjendte Lovgivningen om Præsternes Stilling til Skolevæsenet, og navnlig, at jeg ikke kjendte det, da jeg anførte, at siden 1841 havde Præsterne ene havt Tilsynet med Skolevæsenet, medens de efter Anordningen af 1814 i Forbindelse med flere Medlemmer af en Skolekommission havde haft dette Tilsyn, og han gjorde gjældende, at Præsten siden 1841 ikke havde havt noget

gjøre et stort Tilbagekridt ved det Forslag, vi ere frenkommne med. Jeg skal nu oplyse om, at det ærede Medlem, som jeg nævnte, idet han henviste til Anordningen af 13de August 1841 § 14 og læste et Punktum op, kom til at støtte sin Paaastand overfor mig paa, at han ikke læste to Punktummer op, thi det følgende Punktum kunde han ikke læse op uden at indrømme mig, at jeg havde fuldstændig Ret. Af denne § 14 oplæste det ærede Medlem: „De Forretninger i Henseende til Fattig- og Skolevæsenet, som efter de nu gjældende Anordninger paahvile Fattig- og Skolekommissionen, skulle herefter gaae over til Sogneforstanderskabet, hvoraf følger, at bemeldte Commissioner vilde ophøre, saasnart Sogneforstanderskaberne ere traadte i Virksomhed.“ Der siges altsaa, at disse Commissioner skulle ophøre, saasnart Sogneforstanderskaberne ere traadte i Virksomhed; men saa hedder det i det følgende Punktum: „Derimod vil det fremdeles tilfalde Sognepræsten imellem Sogneforstanderskabets Møder at varetage Alt, hvad Fattig- og Skolevæsenet vedkommer, saaledes som Reglementet af 5 Juli 1803 og Anordningen af 29de Juli 1814 have bestemt.“ Der hedder det med klare og tydelige Ord, at Alt, hvad Skolekommissionerne tidligere have havt med Skolevæsenet at gjøre mellem Sogneforstanderskabets Møder, skulde Sognepræsten nu herefter ifølge Anordningen af 13de August 1841 alene have at varetage. Dette er saa klart og tydeligt sagt, som Noget vel kan siges, og Udvalgets Forslag gaaer ikke ud paa Andet end, at Skolekommissionerne fremdeles skulle have Tilsyn med Underviisningen og Lærernes Embedsforrelse, hvilket ganske sikkert efter denne Paragraphs Ordlyd ligefrem er overdraget Præsterne alene. Denne Bestemmelse er iøvrigt bekræftet i den følgende Lov om Sogneforstanderskabernes og Amtsraadernes Sammensætning og Valg, thi der hedder det udtrykkeligt i § 2: „Sognepræsten, hvis Stilling til Kommunens Fattigvæsen og Skolevæsen forbliver uforandret, har for de didrørende Sagers Vedkommende Sæde og Stemme i Sogneforstanderskabet.“ Altsaa, den Stilling, Sognepræsten fik ved Anordningen af 13de August 1841, har Loven af 22de Marts 1855 sagt skulde forblive uforandret.